

REGISTRACIJA KREDITNOG ODNOSA KOD NBS NA OBRASCIMA P₁ I O₁

Izveštavanje prema Narodnoj banci Srbije

- **ODLUKA O IZVEŠTAVANJU O KREDITNIM POSLOVIMA SA INOSTRANSTVOM ("Sl. glasnik RS", br. 56/2013 i 4/2015);**
- **ODLUKA O OBAVEZI IZVEŠTAVANJA U POSLOVANJU SA INOSTRANSTVOM ("Sl. glasnik RS", br. 24/2007., 87/2009. i 40/2015.) primenjuje se od 15. 05.2015.**
- **ODLUKA O IZVEŠTAVANJU O POSLOVIMA S HARTIJAMA OD VREDNOSTI ("Sl. glasnik RS", br. 40/2015);**

KOMERCIJALNI KREDITI I ZAJMOVI:

- Komercijalni krediti i zajmovi u devizama i dinarima povezani sa spoljnotrgovinskim prometom robe i usluga, koji obuhvataju odloženo plaćanje i unapred plaćanje robe i usluga do godinu dana sa kamatom, odnosno preko godinu dana.
- Komercijalnim kreditom i zajmom smatra se i finansiranje odloženog plaćanja i plaćanja unapred robe i usluga koje kreditor ili zajmodavac odobrava dužniku - kupcu po spoljnotrgovinskom prometu robe i usluga tako što po nalogu kupca obavezu izmiruje **neposredno prodavcu,**

Finansijski krediti i zajmovi su:

- Finansijski krediti i zajmovi u devizama koje kreditor, odnosno zajmodavac odobrava dužniku tako što sredstva stavlja na raspolaganje uplatom na račun dužnika.
- Pod finansijskim kreditima i zajmovima podrazumevaju se i svi oblici finansiranja koje odobravaju banke, strane banke i druge strane finansijske institucije.
- Finansijskim kreditom smatra se i finansiranje trgovine robom ili pružanja usluga u kojoj rezident nije ugovorna strana u poslu, a koje odobrava banka.

Tekući poslovi:

- *Tekući poslovi* su poslovi zaključeni između rezidenata i nerezidenata čija namena nije prenos kapitala.
- Plaćanje, naplaćivanje i prenos po tekućim poslovima između rezidenata i nerezidenata vrši se slobodno, u skladu sa zakonom.
- Plaćanja i prenosi po osnovu tekućih poslova obuhvataju, bez ograničenja:
- 1) plaćanja po osnovu spoljnotrgovinskih poslova i po drugim tekućim poslovima sa inostranstvom u smislu zakona koji uređuje spoljnotrgovinsko poslovanje;

Tekući poslovi:

- 2) plaćanja po osnovu otplate dela glavnice i kamata na kredite;
- 3) povraćaj sredstava uložениh u investicije, kao i prenos u inostranstvo i unos dobiti po osnovu direktnih investicija;
- 4) prenose u korist fizičkih lica - banke.

Kapitalni poslovi:

- *Kapitalni poslovi* su poslovi između rezidenata i nerezidenata čija je namena prenos kapitala. A to su:
 - - direktne investicije,
 - - ulaganja u nekretnine,
 - - poslovi sa hartijama od vrednosti,
 - - poslovi sa finansijskim derivatima,
 - - poslovi sa investicionim i dobrovoljnim penzijskim fondovima,

Kapitalni poslovi:

- - kreditni poslovi,
- - garancijski poslovi,
- - depozitni poslovi,
- - poslovi po osnovu ugovora o osiguranju u skladu sa zakonom koji uređuje osiguranje,
- - jednostrani prenosi sredstava plaćanja (lični i fizički).

Rezidenti su:

- 1) pravno lice koje je registrovano i ima sedište u Republici;
- 2) preduzetnik - fizičko lice koje je registrovano u Republici i koje radi sticanja dobiti, u vidu zanimanja, obavlja zakonom dozvoljenu delatnost;
- 3) ogranak stranog pravnog lica upisan u registar kod nadležnog organa u Republici;
- 4) fizičko lice koje ima prebivalište u Republici, osim fizičkog lica koje ima boravak u inostranstvu duži od godinu dana;
- 5) fizičko lice - strani državljanin koji na osnovu dozvole za boravak, odnosno radne vize boravi u Republici duže od godinu dana, osim diplomatsko-konzularnih predstavnika stranih zemalja i članova njihovih porodica;

Rezidenti su:

- 6) korisnici sredstava budžeta Republike Srbije, korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje i korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti, kao i drugi korisnici javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora;
- 7) diplomatsko, konzularno i drugo predstavništvo u inostranstvu koje se finansira iz budžeta Republike i domaći državljani zaposleni u tim predstavništvima, kao i članovi njihovih porodica.

Nerezidenti

- *Nerezidenti* su sva lica koja nisu prethodno navedena.

PRAVDANJE RAZLIKA U NAPLATI I PLAĆANJU PREMA INOSTRANSTVU

- PRAVDANJE RAZLIKA – ŠIFRE:
 - 650 – OTPIS POTRAŽIVANJA
 - 651 – PRIPIS POTRAŽIVANJA, KAO I
 - ŠIFRA 400 – MEĐUBANKARSKI TROŠKOVI
-
- Podaci o pravdanju razlika vrednosti u poslovanju sa inostranstvom, unose se u knjigu kontrolnika – za firme koje i dalje vode kontrolnik.

inopartnerom iz koje se jasno vidi zašto je došlo do smanjenja priliva. Obavezno fotokopiju tih dokumenata priložiti uz odluku.

- **Mogućnost obavljanja transakcija po osnovu otpisa i pripisa razlika na fakturisanu vrednost predviđena samo kada se radi o transakcijama po osnovu prometa robe između rezidenta i nerezidenta, ali ne i kada se radi o transakcijama po osnovu prometa usluga.**

EVIDENTIRANJE KREDITNOG ODNOSA PO SPOLJNOTRGOVINSKOM POSLU

- Rok za naplatu i plaćenje izvoza i uvoza roba i usluga je godinu dana.
- Nakon isteka roka od godinu dana od realizacije spoljnotrgovinskog posla, koji nije plaćen ili naplaćen, uvoznik/izvoznik ima obavezu da registruje kreditni odnos kod NBS po ne završenom spoljnotrgovinskom poslu.

Koje spoljnotrgovinske poslove treba registrovati kao kreditni posao :

- izvoz robe i usluga koji nisu naplaćeni u roku dužem od godinu dana;
- unapred plaćena roba ili usluga koja nije uvezena u roku od godinu dana od dana plaćanja;
- uvoz robe ili usluga koji nije plaćen u roku dužem od godinu dana od dana izvršenog uvoza, i
- unapred naplaćena roba ili usluga koja nije izvezena u roku dužem od godinu dana od dana izvršene naplate.

- Propisana sa dva kriterijuma na osnovu kojih se određuje da li postoji obaveza evidentiranja kreditnih poslova, a to su:
- pojedinačna vrednost posla mora da prelazi sumu od 100.000,00 dinara i
- ukoliko vrednost pojedinačnog posla ne prelazi navedeni iznos, ali ako je ukupna vrednost svih poslova u izveštajnom periodu veća od 1.500.000,00 dinara.
- **Šta to znači?** Ukoliko imate jedan od 4 navedena posla ne realizovan a da je star godinu dana, a da njegova vrednost ne prelazi navedenih 100.000,00 dinara, nemate obavezu registracije kreditnog posla. Ukoliko ih je više, a njihov ukupan zbir (nenaplaćen izvoz, plaćeni avans, ne plaćeni uvoz i ako još imate i primljen avans iz inostranstva koji niste realizovali) onda ste u obavezi da izvršite registraciju kreditnog posla.

- Obrasci za evidentiranje kreditnih poslova iz člana 4. Zakona o deviznom poslovanju, Odlukom su propisana tri obrasca za evidentiranja kreditnih poslova sa inostranstvom a to su P 1, P2 i O 1

Obrazac P-1 /izvoz/

- Izveštaj o potraživanju rezidenta po spoljnotrgovinskom prometu koji nije izmireno u roku dužem od godinu dana – **Obrazac P-1**.
- Na ovom obrascu evidentiraju se svi izvozi robe ili usluga koji nije naplaćen u roku dužem od godinu dana,
- unapred plaćena roba ili usluga koja nije uvezena u roku dužem od godinu dana.

Образак P-1 /izvoz/

Microsoft Excel - POPUNJEN_obrazac_P1

File Edit View Insert Format Tools Data Window Help

Type a question for help

B25

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
Извештај о потраживању резидента по спољнотрговинском промету робе или услуга које није измирено у року дужем од годину дана															
1															
2															
3	Подаци о извештајном периоду														
4	Тромесечје:	3													
5	Година:	2013													
6	1. Подаци о резиденту														
7	Матични број:	6938549													
8	ПИБ:	102315440													
9	Назив резидента подносиоца извештаја:	MAKSIMUS D.O.O.													
10	Телефон за контакт:	011/208-54-10													
11	Име лица за контакт:	BILJANA TRIFUNOVIĆ													
12	Имејл адреса:	biljana.ifa@gmail.com													
13															
14															
15															
16															
17															
18															
19															
20															
21															
22															
23															
24															
25															
26															
27															
28															
29															
30															
31															
32															
33															
34															
35															
36															
37															

Ready

NUM

start Site Stats - Bilja... Прикључене (39... UVOZ - TRENING KOMORA BEOG... TRENING 24. 0... Ipino_upuststvo... Microsoft Excel ... SR 16:21

Microsoft Excel - POPUNJEN_obrazac_P1

File Edit View Insert Format Tools Data Window Help Type a question for help

100% Arial 10

F28

A. ИЗВОЗ РОБЕ ИЛИ УСЛУГА КОЈИ НИЈЕ НАПЛАЋЕН У РОКУ ДУЖЕМ ОД ГОДИНУ ДАНА													
2. Нерезидент - дужник			3. Врста извозног посла	4. Валута	5. Стање потраживања на крају извештајног периода	6. Списак ЈЦИ/фактура по којима је извршен извоз који није наплаћен у року дужем од годину дана			7. Напомена	8. Подаци о извршеном пребијању			
Шифра земље	Назив нерезидента - дужника	Повезаност нерезидента с резидентом				Број ЈЦИ (за ЈЦИ)	Број ЈЦИ/фактуре	Датум		Шифра	Датум	Износ	Остали подаци
1	2	3	4	5	6	7			8	9	10	11	12
BA - Bosn	BIRAČ A.D.	8	112	EUR	12.800,00	11410	158962	15.06.2012.	Pokrenuta je tužba prema dužniku				

Ready NUM

start Site Stats < Bilja... Примљене (39... UVOZ - TRENING KOMORA BEOG... TRENING 24. 0... kpino_uputstvo... Microsoft Excel ... SR 16:27

Microsoft Excel - POPUNJEN_obrazac_P1

File Edit View Insert Format Tools Data Window Help

Type a question for help

100%

Arial 10

F24

A B C D E F G H I J K L M N

1 Б. УНАПРЕД ПЛАЋЕНА РОБА ИЛИ УСЛУГА КОЈА НИЈЕ УВЕЗЕНА У РОКУ ДУЖЕМ ОД ГОДИНУ ДАНА

2

3 9. Нерезидент - дужник 10. Врста увозног посла 11. Валута 12. Стање потраживања на крају извештајног периода 13. Списак налога за плаћање према иностранству по којима увоз није извршен у року дужем од годину дана 14. Напомена 15. Подаци о извршеном пребијању

4 Шифра земље Назив нерезидента - дужника Повезаност нерезидента с резидентом Шифра Датум Износ Остали подаци

5 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

6 ME - CrnaMODENA 2 112 EUR 154.000,00 69875456 743-6598724-11 11.06.12 Proizvođač kasni u isporuci zbog nedostatka repromaterijala. Isporučiće robu u roku od 3 meseca -

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

Naslov / Tabela_A / Tabela_B /

Ready NUM

start Site Stats « Biljana T... Пријаве (392) - b... UVOZ - TRENING KOMORA BEOGRAD... TRENING 24. 09.2013. Microsoft Excel - PO... SR 16:45

Član 33. Zakona o deviznom poslovanju

- Rezident može izvršiti naplatu, odnosno plaćanje i drugom nerezidentu, a ne nerezidentu kome duguje, odnosno od koga potražuje, po tekućem ili kapitalnom poslu, pod uslovom da je taj posao dozvoljen ovim zakonom.

Primer u praksi:

- U Obrascu P 1 u drugom tromesečju 2020. godine iskazan je podatak, da obveznik izveštavanja potražuje od firme BIRAČ iz BIH.
- Kupac je obvezniku izveštavanja dao pismeni nalog da plati dug platiti druga firma DUGA iz Crne Gore, a ne BIRAČ iz BIH.

- Stari dužnik/kupac nalog je poslao mejlom.
- Obveznik je sačinio IZJAVU o prihvatanju da naplati od drugog nerezidenta a ne od onog koji duguje.
- Uz nalog za raspored priliva i prateću dokumentaciju poslovnoj banci dostavlja Izjavu o prihvatanju.
- Potraživanje je u potpunosti izmireno.

- U narednom izveštajnom periodu, prilikom popunjavanja Obrasca P 1 obveznik izveštavanja u Tabeli A u koloni 1 i 2 unosi nove podatke. Zemlju Crna Gora, naziv nerezidenta DUGA d.o.o..
- U polju Napomena – kolona 7. navodi da je po nalogu kupca naplaćeno je od drugog nerezidenta.
- Prilaže uz Obrazac P 1, i Izjavu o prihvatanju plaćanja drugog nerezidenta, kao i izvod o prenosu sredstava od poslovne banke.

Iskazivanje Odluke o otpisu potraživanja u Obrascu P1

- Nastavićemo započeti primer:
- U Obrascu P 1u drugom tromesečju 2020. godine iskazan je podatak, da obveznik izveštavanja potražuje od firme BIRAČ iz BIH.
- Obveznik je doneo Odluku o otpisu potraživanja. Odluka je sprovedena u Obrascu P1.

Obrazac O-1 / uvoz

- Izveštaj o obavezi rezidenta po spoljnotrgovinskom prometu koji nije izmiren u roku dužem od godinu dana, evidentira se na **Obrascu O-1**.
- Ova kreditna prijava odnosi se na uvoz robe ili usluga koja nije plaćena duže od godinu dana,
- Takođe AVANS ukoliko je unapred naplaćena roba ili usluga koja nije izvezena u roku dužem od godinu dana.

Образас 0-1 / увоз

Microsoft Excel - POPUNJEN_obrazac_01

File Edit View Insert Format Tools Data Window Help

Type a question for help

100% Arial 10

B31

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
Извештај о обавези резидента по спољнотрговинском промету робе или услуга која није измирена у року дужем од годину дана															
1															
2															
3	Подаци о извештајном периоду														
4	Тромесечје:	3													
5	Година:	2013													
6	1. Подаци о резиденту														
7	Матични број:	17157240													
8	ПИБ:	100126175													
9	Назив резидента - подносиоца извештаја:	IFA d.o.o.													
10	Телефон за контакт:	011/208-54-11													
11	Име лица за контакт:	Biljana Trifunović													
12	Имејл адреса:	biljana.ifa@gmail.com													
13															
14															
15															
16															
17															
18															
19															
20															
21															
22															
23															
24															
25															
26															
27															
28															
29															
30															
31															
32															
33															
34															
35															
36															
37															

Ready

start Site Stats < Biljana T... Приљене (392) - b... LVOZ - TRENING KOMORA BEOGRAD... TRENING 24. 09.2013. Microsoft Excel - PO... SR 16:49

Microsoft Excel - POPUNJEN_obrazac_01

File Edit View Insert Format Tools Data Window Help

Type a question for help

100% Arial 10

G23

A. УВЕЗЕНА РОБА ИЛИ УСЛУГА КОЈА НИЈЕ ПЛАЋЕНА У РОКУ ДУЖЕМ ОД ГОДИНУ ДАНА

1	A. УВЕЗЕНА РОБА ИЛИ УСЛУГА КОЈА НИЈЕ ПЛАЋЕНА У РОКУ ДУЖЕМ ОД ГОДИНУ ДАНА													
	2. Нерезидент - поверилац			3. Врста увозног посла	4. Валута	5. Стање обавезе на крају извештајног периода	6. Списак ЈЦИ/фактура по којима је извршен увоз који није плаћен у року дужем од годину дана			7. Напомена	8. Подаци о извршеном пребијању			
4	Шифра земље	Назив нерезидента - повериоца	Повезаност нерезидента с резидентом				Број ЈЦИ (за ЈЦИ)	Број ЈЦИ/фактуре	Датум		Шифра	Датум	Износ	Остали подаци
5	1	2	3	4	5	6	7			8	9	10	11	12
6	IT - Italija	PROFILATI	8	112	EUR	12.500,00	11568	57978	16.08.20102	Isporučena roba nije ugovorenog kvaliteta	10	14.09.13	25.000,00	Broj sporazuma o prebijanju 24/13
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														
25														
26														
27														
28														

NUM

Ready

Naslov \ Tabela_A \ Tabela_B /

start Site Stats ... Примљене (...) UVOZ - TRE... KOMORA B... II KVARTAL ... TRENING 24... POPUNJEN _... O1_XLS_204... SR 16:57

Microsoft Excel - POPUNJEN_obrazac_01

File Edit View Insert Format Tools Data Window Help

Type a question for help

F28

Б. УНАПРЕД НАПЛАЋЕНА РОБА ИЛИ УСЛУГА КОЈА НИЈЕ ИЗВЕЗЕНА У РОКУ ДУЖЕМ ОД ГОДИНУ ДАНА

Б. УНАПРЕД НАПЛАЋЕНА РОБА ИЛИ УСЛУГА КОЈА НИЈЕ ИЗВЕЗЕНА У РОКУ ДУЖЕМ ОД ГОДИНУ ДАНА														
9. Нерезидент - поверилац			10. Врста извозног посла	11. Валута	12. Стање обавезе на крају извештајног периода	13. Списак налога за наплату из иностранства по којима извоз није извршен у року дужем од годину дана			14. Напомена	15. Подаци о извршеном пребијању				
Шифра земље	Назив нерезидента - повериоца	Повезаност нерезидента с резидентом				Матични број банке	Број налога	Датум		Шифра	Датум	Износ	Остали подаци	
13	14	15	16	17	18	19			20	21	22	23	24	
6	CY - Кипр	VALEX	1	315	EUR	10.000,00	124598263	1478569823-11	10.08.12	Ino partner ne može da primi na gradilištu robu i da ugradi - kasni sa gradnjom	11	17.09.13	15.000,00	Број споразума о пребијању 26/13
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														
25														
26														
27														

Ready NUM

start Site Stats <... Прикључене (... UVOZ - TRE... КОМОРА В... II КВАРТАЛ ... ТРЕНИНГ 24... POPUNJEN_... 01_XLS_204... SR 17:03

Primer u praksi:

- U Obrascu O 1u drugom tromesečju 2020. godine iskazan je podatak, da obveznik izveštavanja duguje firmi PROFILATI iz Italije.
- Dobavljač je obvezniku izveštavanja dao pismeni nalog da plati dug drugoj firmi BUG iz Nemačke, a ne PROFILATI Italija.

- Stari dobavljač nalog je poslao mejlom.
- Obveznik je sačinio IZJAVU o prihvatanju da plati drugom nerezidentu a ne onom kojem duguje.
- Uz nalog za plaćanje i prateću dokumentaciju poslovnoj banci dostavlja Izjavu o prihvatanju.
- Dug je u potpunosti izmiren.

- U narednom izveštajnom periodu, prilikom popunjavanja Obrasca O 1 obveznik izveštavanja u Tabeli A u koloni 1 i 2 unosi nove podatke. Zemlju Nemačka, naziv nerezidenta BUG GmbH.
- U polju Napomena – kolona 7. navodi da je po nalogu dobavljača plaćeno drugom nerezidentu. Prilaže uz Obrazac O 1, i Izjavu o prihvatanju plaćanja drugom nerezidentu, kao i izvod o prenosu sredstava od poslovne banke.

Drugi oblici plaćanja i iskazivanje u Obrascu O1

- U o asignaciji;
- Sporazum o prebijanju dugovanja i potraživanja
- Odluka o otpisu obaveza.

Važna napomena!

- Prilikom izmirenja obaveza i naplate potraživanja ne treba zaboraviti sledeće aktivnosti:
 1. Plaćanje usluga koje su oporezive porezom po odbitku – kada se dug izmiruje prebijanjem, plaćanjem dugom nerezidentu, ugovorom o asignaciji – obaveza obračuna poreza i dostavljanje Obrasca PDPO/S se podrazumeva.

1. Isplata deividende, kamate ili zakupa pokretnih i nepokretnih stari takođe se oporezuje porezom po odbitku
2. Isplata dividende – iskazuje se i u Obrascu DI 1

Obrazac P-2 unapred prijavljen kreditni odnos kome je istekao rok

- Izveštaj o potraživanju rezidenta po prethodno evidentiranom poslu izvoza/uvoza unapred plaćene robe ili usluga po kome nije istekao ugovoreni rok – **Obrazac P-2**.
- Ovaj izveštaj odnosi se na već registrovane kreditne poslove po Zakonu o deviznom poslovanju koji je važio do 24. novembra 2011., gde su ugovorne strane unapred ugovarale rok za realizaciju posla duži od 180 dana, i po tom osnovu su registrovale kreditni posao. Stupanjem na snagu novog Zakona o deviznom poslovanju, svi privrednici koji su imali već registrovan kreditni posao dužni su da ga jednostavno rečeno preregistruju na novom Obrascu P-2.

- Kao i obično:
- - rokovi;
- - obrasci i
- -dokumentacija
- koju rezidenti podnose Narodnoj banci Srbije u postupku evidentiranja, propisani su ODLUKOM O EVIDENTIRANJU KREDITNIH POSLOVA SA INOSTRANSTVOM („Sl. glasnik RS“, br. 56/2013., i 4/2015).

KONTROLNE LISTE PORESKE UPRAVE

- Pre dolaska inspektora u kontrolu najmanje tri dana ranije lice koje će biti kontrolisano dobija kontrolnu listu koju treba da popuni.
- Popunjene kontrolne liste potpisuje inspektor i ovlašćeno lice čije je poslovanje bilo kontrolisano. Kontrolna lista čini sastavni deo zapisnika.
- **Poreska kontrola može biti:**
 - - kancelarijska i
 - - terenska.

Kontrola deviznog poslovanja - Prenos potraživanja i dugovanja

Kontrola deviznog poslovanja - plaćanja, naplaćivanja, komercijalni krediti i zajmovi

Kontrola deviznog poslovanja - direktne investicije rezidenta u inostranstvu i držanje devize na računu kod banke u inostranstvu

Kontrolne liste - Factoring poslovi

Kontrola deviznog poslovanja - investicioni radovi rezidenta u inostranstvu i držanje deviza na računu kod banke u inostranstvu

Kontrola deviznog poslovanja - Prebijanje dugovanja i potraživanja po osnovu kreditnih poslova sa inostranstvom u devizama

Kontrola deviznog poslovanja - prebijanje dugovanja i potraživanja po osnovu realizovanog spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga

Kontrola izvršenja obaveza u slučaju trajnog prestanka obavljanja menjačkih poslova

Dipl. ece Biljana Trifunović